

АНКЕТНА КАРТА

Проект „Овластяване на хора с редки болести“

Договор № ACF-231

Бенефициент: Българска Хънтингтън Асоциация

Събитие, във връзка с което се провежда анкетната карта: Он-лайн обучение „Права на хората с увреждания в България“

Дата на провеждане: 26.04.2020 г.

1. Три имена:						
2. Възраст:						
3. Населено място:						
4. Попадате ли в някоя от тези групи в неравностойно положение? (Възможен е повече от един отговор)						
Малцинства		Хора с увреждания	Мигранти	Участници с произход от друга държава	Бездомни или засегнати от изключване от жилищно настаняване	Други хора в неравностойно положение, моля уточнете
роми	други					
☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Предложения за промени в Наредбата за Медицинската Експертиза /моля предложете промени, които смятате за необходими, така както Вие ги разбирате/						

ЧАСТ I

ОБРАТНА ВРЪЗКА ОБЩО ЗА ОБУЧЕНИЕТО

Моля, попълнете анкетната карта след приключване на обучението, като в квадратчетата с предложените възможности за отговори от 1 до 5 поставите отметка (отметките се поставят при натискане на квадратчетата):

1–да; 2 – по-скоро да; 3 – не мога да преценя; 4 – по-скоро не; 5 – не

1. Беше ли полезно обучението за Вас?	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐
2. Обучението беше ли проведено по достъпен начин?	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐
3. Организацията на обучението беше ли подходяща за Вас?	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐
4. Смятате ли, че учителите Ви предоставиха адекватна информация?	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐
5. Смятате ли, че ще можете да приложите наученото от обучението в ежедневието си?	1. ☐	2. ☐	3. ☐	4. ☐	5. ☐
6. Достатъчно ясни ли бяха инструкциите за достъп до онлайн обучението?	Да ☐			Не ☐	
7. Бихте ли се включили отново в онлайн обучение?	Да ☐			Не ☐	

8. Коя част от обучението Ви беше най-интересна и защо?

9. Бихте ли променили или допълнили някоя от частите и ако да – по какъв начин?

10. Смятате ли, че са необходими и други подобни обучения на хората с редки болести и ако да – по какви въпроси?

11. Какви действия смятате, че следва да бъдат предприети за овластяване на хората с редки болести?

12. Имате ли други предложения, коментари и препоръки?

ЧАСТ II

ОБРАТНА ВРЪЗКА ЗА НАУЧЕНОТО ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Моля, попълнете анкетната карта след приключване на обучението, като в квадратчетата с предложените възможности за отговори от 1 до 4 поставите отметка (отметките се поставят при натискане на квадратчетата):

1. За освидетелства не пред ТЕЛК хората с редки болести следва да се обърнат към:	1. Личен лекар ☐	2. ТЕЛК ☐	3. РКМЕ ☐	4. Министерството на здравеопазването ☐
2. Финансовата подкрепа по ЗХУ се отпуска след:	1. Заповед на кмета ☐	2. Извършена оценка на потребностите ☐	3. Разпореждане на НОИ ☐	4. Заявление до Дирекция „Социално подпомагане“ ☐
3. Хората с 50 и над 50 на сто увреждане имат право на:	1. Месечна финансова подкрепа по ЗХУ ☐	2. Безплатен винетен стикер ☐	3. Месечна финансова подкрепа от общината ☐	4. Целева помощ за вода ☐
4. Кои институции са създадени за защита правата на хората с увреждания?	1. Комисия за защита от дискриминация ☐	2. Министерски съвет ☐	3. Омбудсман на Република България ☐	4. Агенцията за социално подпомагане ☐

www.activecitizensfund.bg

5. Какъв е срокът на индивидуалните оценки на потребностите?	1. до срока на експертните решения, но не повече от 5 години ☐	2. 10 години ☐	3. пожизнено ☐	4. 6 години ☐
6. Хората с увреждания, с над 90 на сто увреждане, със затруднения при придвижването, имат право на:	1. Целева помощ за преустройство на жилище ☐	2. Целева помощ за рехабилитация ☐	3. Целева помощ за телефон ☐	4. Целева помощ за покупка на лично моторно превозно средство ☐
7. Кои са основните нормативни актове за правата на хората с увреждания:	1. Ковенцията за правата на хората с увреждания ☐	2. Закона за хората с увреждания ☐	3. Закона за задълженията и договорите ☐	4. Закона за държавната собственост ☐
8. На какъв вид пенсия за инвалидност имат право хората с увреждания, с определени над 71 на сто увреждане, навършили 16 години, без осигурителен стаж:	1. Пенсия за инвалидност поради общо заболяване ☐	2. Пенсия за инвалидност поради трудова злополука ☐	3. Социална пенсия за инвалидност ☐	4. Пенсия за инвалидност поради военна инвалидност ☐

9. За отпускане на целева помощ за медицински изделия/помощни средства са необходими:	1. Протокол от ЛКК ☐	2. Решение на ТЕЛК ☐	3. Индивидуална оценка на потребностите ☐	4. Амбулаторен лист от личен лекар ☐
10. За изграждане на достъпна среда в жилищните сгради е:	1. Създаден отделен фонд ☐	2. Предвиден отделен орган ☐	3. Разработена Национална програма ☐	4. Приета отделна Наредба ☐

11. Човек с увреждания е с определени 92 % вид и степен на увреждане. Експертното му решение от ТЕЛК е изтекло на 1.10.2019 г. Насрочена му е дата за явяване на 01.03.2020 г. През този период е останал без доходи. Моля отговорете на следните въпроси?

- Налице ли е забавяне в насрочването на датата за явяване пред ТЕЛК?
- Какъв е нормативно установения срок за ТЕЛК да насрочва дата за разглеждане на документите за освидетелстване/преосвидетелстване?
- Има ли право човекът с увреждане на изплащане на пенсията и финансовата подкрепа от датата на спирането им?
- В какъв срок следва да бъдат подадени документите за възобновяване изплащането на пенсия и финансова подкрепа на човека с увреждания и пред кои институции?

12. Едно от децата на семейство е диагностицирано със сериозно заболяване, в резултат на което детето е със затруднения при придвижването. От ТЕЛК му определят 92 % вид и степен на увреждане, с право на чужда помощ. Детето има нужда от рехабилитация, от медицински изделия и от скъпоструващи лекарства. Родителите не разполагат с финансова възможност, за да задоволят потребностите на детето и имат нужда от подкрепа.

- Семейството има ли право на подкрепа от държавата?
- Ако да – на какви видове подкрепа има право?
- Към кои органи следва да се обърнат родителите за съдействие в случая?

Благодарим Ви за отделеното време!

Отговори на въпросите от Анкетна карта, част II

1. **1, допустим е и 3**
2. **2 и 4**
3. **1 и 2**
4. **1 и 3**
5. **1**
6. **1, 2 и 4**
7. **1 и 2**
8. **3**
9. **1, 2 и 3**
10. **3**

11. Човек с увреждания е с определени 92 % вид и степен на увреждане. Експертното му решение от ТЕЛК е изтекло на 1.10.2019 г. Насрочена му е дата за явяване на 01.03.2020 г. През този период е останал без доходи. Моля отговорете на следните въпроси?

- Налице ли е забавяне в насрочването на датата за явяване пред ТЕЛК?

Налице е забавяне в насрочването на дата за преосвидетелстването.

- Какъв е нормативно установения срок за ТЕЛК да насрочва дата за разглеждане на документите за освидетелстване/преосвидетелстване?

Срокът за определяне на дата от ТЕЛК за явяване е до 3 месеца от постъпването на документите в комисията.

- Има ли право човекът с увреждане на изплащане на пенсията и финансовата подкрепа от датата на спирането им?

Има право на пенсия и финансова подкрепа от датата от спирането.

- В какъв срок следва да бъдат подадени документите за възобновяване изплащането на пенсия и финансова подкрепа на човека с увреждания и пред кои институции?

Заявлението декларация за извършване на индивидуална оценка на потребностите следва да е подадено в 2-месечен срок от издаването на новото експертно решение в дирекцията „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на човека с увреждане.

12. Едно от децата на семейство е диагностицирано със сериозно заболяване, в резултат на което детето е със затруднения при придвижването. От ТЕЛК му определят 92 % вид и степен на увреждане, с право на чужда помощ. Детето има нужда от рехабилитация, от медицински изделия и от скъпоструващи лекарства. Родителите не разполагат с финансова възможност, за да задоволят потребностите на детето и имат нужда от подкрепа.

- Семейството има ли право на подкрепа от държавата?

Семейството има право на подкрепа от държавата.

- Ако да – на какви видове подкрепа има право?

Има право на:

- ✓ месечни помощи по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца;
- ✓ целева помощ за рехабилитация и/или балнеолечение по Закона за хората с увреждания;
- ✓ целева помощ за закупуване/изработвяне на медицински изделия по Закона за хората с увреждания;
- ✓ целева помощ за покупка на лек автомобил по Закона за хората с увреждания;
- ✓ целева помощ за преустройство на жилището по Закона за хората с увреждания.
- ✓ При навършване на 16 години от детето, то има право и на социална пенсия за инвалидност.
- ✓ Преобладаващата част от общините и общинските съвети също могат да отпускат еднокатни помощи, особено за провеждане на лечение.
- ✓ По чл. 16 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане е допустимо да се отпускат еднократна помощ до 5-кратния размер на гарантирания минимален доход за задоволяване на инцидентно възникнали потребности от социален, здравен и битов характер.

В Закона за семейни помощи за деца няма подходящи изисквания за месечните помощи по чл. 8д, но в Закона за хората с увреждания са въведени такива за целевите помощи. Необходимо е семейството да отговаря и на другите условия за отпускането на целевите помощи.

- Към кои органи следва да се обърнат родителите за съдействие в случая?

Към дирекцията „Социално подпомагане“ по настоящия адрес за месечните помощи по чл. 8д от Закона за семейни помощи за деца, за целевите помощи и за преценка на възможността за отпускане на еднократна помощ по чл. 16 от Правилника за прилагане на Закона за

социално подпомагане; към Териториалното поделение на НОИ – за отпускането на пенсия и към общината/общинския съвет по настоящия адрес – за преценка на възможностите за отпускане на еднократна помощ.

„Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение „Българска Хънтингтън Асоциация“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България.“

Казус от обучение

„Права на Хората с увреждания“ по проект „Овластяване на хора с редки болести“ 26.04.2020

В правозащитна институция постъпва сигнал във връзка с тежкото положение, в което се намира гражданин с увреждания.

В сигнала се посочва, че гражданинът страда от множествена склероза, като състоянието му е изключително тежко – неподвижен е и без инвалидна количка; със затруднения в самообслужването; с изтекло експертно решение, удостоверяващо увреждането му; без доходи и без дом, като живее в помещение с неподходящи условия.

Въпроси:

1. Какво според Вас е необходимо да бъде направено, за да се помогне на гражданина и коя следва да бъде първата стъпка?
2. Кои институции следва да бъдат сезирани с разрешението на казуса?
3. Могат ли социалните служби да се намесят и ако да – по кои въпроси могат да помогнат?
4. Кои са действията, които следва да бъдат предприети за ново експертно решение и предоставяне на нова инвалидна количка?
5. Какви други действия според Вас могат да бъдат предприети, за да бъдат решени отделните проблеми, включително и да се избегнат подобни случаи?

Отговори:

1. От първостепенно значение за гражданина и за правото му на подходяща подкрепа от държавата е да се яви отново на ТЕЛК. С подновяването на експертното решение той, като човек с трайни увреждания, ще има право на пенсия за инвалидност и месечна финансова подкрепа по Закона за хората с увреждания. Ще има право на здравно осигуряване и възможност на допълнителна помощ по различните нормативни актове.

Затова е важно да се потърси личният лекар за съдействие за насочване на гражданина към ТЕЛК.

Важно е да се сезира дирекцията „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на гражданина. От дирекцията може да се осигури подкрепа за попълване и подаване на документите за явяване пред ТЕЛК. Може да се осигури подходяща услуга, включително и за временно настаняване. Социалните работници могат и да потърсят и членове на неговото семейство и негови близки, които да окажат съдействие на гражданина за излизане от тежката ситуация, в която се намира.

От съществено значение е и да се убеди самият гражданин чрез неговото семейство, ако има такова, негови близки или чрез психологическа подкрепа, че е необходимо и неговото активно участие, за да е възможно да му се помогне. Самият гражданин не е поставен под пълно или ограничено запрещение и от това следва, че той е напълно дееспособен. Като такъв той може сам да решава дали ще се съгласи да получава подкрепа от държавата или не.

Съществуват случаи, при които самите хора отказват съдействие, тъй като не вярват на никого и не успяват да разберат ролята на собствения им принос за излизане от ситуацията, в която са попаднали.

2. Институциите, които следва да бъдат сезирани, са дирекция „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на гражданина; общината по настоящия му адрес – за търсене решение на жилищния проблем на гражданина чрез настаняване в подходящо общинско жилище, дори от фонд „Резервен“ или за ползване на подходяща социална услуга, в т.ч. за личен асистент и/или за осигуряване на храна, както и за отпускане на еднократна помощ от бюджета на общината; ТЕЛК чрез личния лекар на човека с увреждания. След издаване на експертното решение от ТЕЛК следва да се подадат документи и в НОИ за отпускане на пенсия.

3. Социалната служба има важна роля в подпомагане на хората, които са в кризисна ситуация, От една страна, те имат правото да отпуснат еднократна помощ, ако е налице доказана инцидентно възникнала потребност от битов, социален или здравен характер. От друга страна, те могат да съдействат за извършване на оценка на потребностите и отпускане на целева помощ за покупка/ремонт на инвалидната количка и други медицински изделия или да му предоставят за временно ползване върната инвалидна количка. Могат да подпомогнат гражданина за явяването му пред ТЕЛК и за предоставянето на подходяща социална услуга.

4. За ново експертно решение е необходимо да се сезира личният лекар, който да издаде направление на гражданина за явяването му пред ТЕЛК. В случая ще е проблем, че гражданинът има неплатени здравни осигуровки, което ще доведе до необходимостта той или някой друг да му плати за всички медицински документи, включително за извършване на изследванията, назначени от ТЕЛК. След като човекът има ТЕЛК, то той следва се обърне към социалната служба по настоящия му адрес за изготвяне на индивидуална оценка на потребностите по Закона за хората с увреждания. В оценката и в издадената след това заповед от директора на дирекцията „Социално подпомагане“ по настоящия адрес на лицето ще се определи вида на подкрепа, която се осигурява на гражданина, включително за закупуване/ремонт на инвалидна количка.

Тук е важно да се отбележи, че за медицинските изделия, в т.ч. за инвалидните колички, е възможно вместо да се чака експертно решение от ТЕЛК за определяне на потребността от предоставяне на необходимия вид изделие, да се потърси издаване на протокол за изделието от Лекарска консултативна комисия. Принципно процедурата за явяване пред Лекарска консултативна комисия е значително по-бърза.

5. Може да бъде потърсена намесата на неправителствени организации и на Българския Червен кръст за осигуряване на храна, финансова подкрепа и за ползване на подходящи социални услуги. Добре би било да се потърси съдействие от семейството или от близките на човека с увреждания, ако има такива.

Случаят е много показателен за това, че семейството, близките или дори съседите на хора, които са изпаднали в кризисна ситуация, следва да бъдат активни и да подават навременни сигнали до компетентните органи.

Случаят налага и адекватна реакция на органите на системата на социалното подпомагане, които не следва да действат формално, а да използват всички допустими възможности, за да подкрепят гражданина.

„Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение „Българска Хънтингтън Асоциация“ и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България.“